JUULI 2019

Nr 7 (450) Tasuta

www.sakuvald.ee

Saku Sõnumid

Saku valla leht

läbi rohelise akna

FOOKUSES

Millised uuendused vallaelus ees ootavad?

Arengukavast, sünnitoetustest, lasteaia kohatasust... Lk 2–4

Sakulased koos külalistega laulupeo rongkäigus. Lk 5

Koolide lõpetajad, medalistid. Lk 8–14

Hädaabinumber (kiirabi, pääste, politsei)	112
Saku valla abitelefon	1345
Perearsti nõuandeliin	1220
Piirkonnapolitseinik	612 4686
Vastuvõtuaeg N 10-12	
Noorsoopolitseinik	5855 7455
Volitatud loomaarst	504 1060

Järgmised Saku Sõnumid ilmuvad 28. augustil

Uuendustest vallaelus

On suvi, kaua oodatud puhkuste periood. Just nüüd on aega end kurssi viia, mis kodukandis toimub, ja mõelda, millises suunas võiks Saku vald lähitulevikus areneda.

Uus arengukava

Hetkel on tegemisel kaks Saku valla kõige olulisemat strateegiadokumenti: arengukava ja üldplaneering. Neist arengukava on kogukondlik kokkulepe, millises suunas järgnevatel aastatel liigutakse, mida tehakse ja mida mitte. Arengukava üks osa, eelarvestrateegia, määrab ära, kui palju mingi tegevuse tarbeks raha kulutada planeeritakse ja millal seda tehakse. Üldplaneering annab ruumilise mõõtme, kus miski asub ja asuma hakkab.

Üldplaneeringuga momendil töö käib, arengukava esialgne variant on valmis ja läbis 20. juunil volikogus esimese lugemise. Just nüüd on ka vallaelanikel aeg arengukava lugeda, kaasa mõelda ja muudatusettepanekuid teha! Dokumendi tekst on Saku valla kodulehel aadressil https://www.sakuvald.ee/arengukava2. Ootame ettepanekuid ja seisukohti 1. augustini e-aadressil saku@sakuvald.ee või postiaadressil Teaduse 13, Saku.

Rahulolukusitlusest

Arengukava koostamise käigus viisime läbi rahulolukusitluse, millele vastas 451 inimest. Elanikud said vallas pakutavaid teenuseid ja elukvaliteeti hinnata 10 palli süsteemis. Neid, kes andsid maksimumi ehk hinde 10, oli 7%. 17% vastanutest hindas hindega 9. Kõige rohkem oli neid inimesi, 32% ja 22%, kes andsid hinde 8 ja 7. Muidugi oli ka neid, kes hindasid valla teenuseid hinnetega 1st 5ni. Aga mul on hea meel, et neid oli vähe. Keskmine hinne oli 7,4.

Kõige rohkem olid elanikud rahul valla teede ja tänavate olukorra ning vallas antava haridusega. Kuid samas oli palju ka neid, kes just teede-tänavate ja haridusega rahulolematud. Küllap need valdkonnad on inimeste jaoks väga olulised. Ka transpordi, vaba aja veetmise võimaluste ja heakorra osas oli mõni vastanu väga rahul, teine aga mitte.

Kust raha tuleb

Vald saab haridus- ja sotsiaalvaldkonda panustada, teede ja tänavate eest hoolitseda, vaba aja veetmise võimalusi pakkuda, teenuseid osutada ja toetusi maksta vaid niipalju, kui raha on. Raha tuleb vallale ennekõike elanike tulumaksust: riik kannab üksikisiku tulumaksust 11,93% sellele omavalitsusele, kus isik vastava aasta 1. jaanuaril rahvastikuregistri andmetel elas. Mida rohkem on tulumaksu maksvaid kodanikke, seda enam on vallal võimalik ehitada, remontida ja teenuseid pakkuda. Kahjuks elab ka meie vallas inimesi, kes teenuseid küll tarbivad, kuid oma tulumaksuosa „annavad" mõnele teisele omavalitsusele – nende elukoht on rahvastikuregistris kusagil mujal ning nende tulumaksuosa laekub mujale, näiteks Tallinna linnale. Kui nende kodutänavalt talvel lund lükatakse, tehakse seda mitte nende, vaid naabrimehe ja teiste vallakodanike arvelt.

Sünnitoetus suureneb

Täna sõltub Saku vallas vaid üks toetus, sünnitoetus, sellest, kas lapse vanemad on rahvastikuregistri andmetel Saku valla kodanikud või ei. Hetkel on sünnitoetus 320 eurot juhul, kui mõlemad vanemad olid lapse sündimise aasta 1. jaanuari seisuga Saku valla elanikud. Kui valda on registreeritud vaid üks vanem ehk kui vallale laekub ühe vanema tulumaksuosa, on sünnitoetus 160 eurot.

Alates 1. jaanuarist 2020 suureneb sünnitoetus 500 euroni ja seda makstakse kahes osas. Esimese osa toetusest saab kohe pärast lapse sündi ja vastava avalduse esitamist – kui mõlemad vanemad on lapse sünni aasta 1. jaanuari seisuga vallakodanikud, siis 300 eurot, kui vaid üks, siis 150 eurot. Teine pool toetusest makstakse siis, kui laps saab aastaseks: 200 eurot juhul, kui mõlemad vanemad on vallakodanikud, ja 100 eurot juhul, kui vallakodanik on vaid üks lapsevanem. Kui vanemad said alguses 150 eurot, kuid teine vanem registreeris end ka vallakodanikuks, saab pere 200 eurot ehk teise poole toetusest täiel määral. Kui lapsel on vaid üks vanem, makstakse toetust täies mahus.

Lasteaiakoha maksumusest

1. jaanuarist 2020 hakkab vanemate elukoha registreeringust sõltuma ka lapse lasteaia kohatasu suurus. Vald panustab lasteaiahoonetesse, õpetajate palkadesse, inventari, tasub majanduskulud jne. Lapsevanem maksab vaid osa toidurahast ja kohatasust. Toiduraha on sõimerühma lapse puhul 1.50 ja aiarühma lapse puhul 1.70 eurot päevas. Kohatasu on täna 50 eurot kuus sõltumata sellest, kas valda on sisse kirjutatud üks või kaks vanemat. Tegelik lasteaiakoha maksumus ilma toitu arvestamata on sel aastal Kurtna lasteaias 265,

Terakeses 301 ja Päikesekillus 303 eurot kuus. Seega katab lapsevanem vaid väikese osa lasteaiakoha maksumusest. See summa on üks madalamaid ümbruskonnas, näiteks naabervaldades Sauel, Kiilis ja Harkus on kohatasu 108 eurot – 20% miinimumpalgast ehk nii palju, kui seadusega lubatud. Kuid mitmed naabrid on alandanud hinda nendele lastele, kelle mõlemad vanemad on vallaelanikud.

Lasteaia ja lastehoiu kohatasu muutub

Saku vald läheb sama teed. 1. jaanuarist 2020 on meie lasteaedade ja vanemate valitud lastehoidude kohatasu samuti 20% palga alammäärast ehk kui miinimumpalk ei tõuse, siis 108 eurot kuus. Kui mõlema vanema elukoht on lapse lasteaeda võtmisel ja iga järgneva aasta 1. jaanuaril meie vallas, tuleb tasuda 50%. Sel juhul jääb kohatasu enam-vähem endiseks – kui panustavad lapsevanemad, panustab ka vald! Kui lapsevanem aga end vallast välja registreerib, tuleb maksta taas täistasu. Kui lapsel on vaid üks vanem, tuleb maksta 50% kohatasust.

Sama põhimõtte alusel on lähiajal plaanis muuta ka muusikakooli kohatasu.

Kui lapse mõlemad vanemad on Saku valda sisse kirjutatud, ei muutu nende jaoks suurt midagi. Loomulikult on ka kõikidel ülejäänud inimestel võimalik end vallaelanikuks registreerida ja edaspidi pool tasust maksta. Kas seda teha või ei, on igaühe enda otsustada.

Ootan, et võimalikult paljud reaalselt meie vallas elavad inimesed registreeriks end ka ametlikult valda ja panustaks sellega kodukoha arengusse. Loodan, et meie elanikud ka arengukava osas oma mõtteid ja soove edastavad: see annab meile võimaluse kõige olulisematele valdkondadele tähelepanu pöörata ja neisse tulevikus investeerida.

MARTI REHEMAA, vallavanem

Uuendused haridusteenustes

Saku Vallavalitsus on liitunud haridusteenuste haldamise infosüsteemiga ARNO. Sellest johtuvalt muutub valla lasteaedade ja koolidega seotud avalduste ja taotluste esitamine ning nende menetlemine. Uuele süsteemile ülemineku tingis vajadus kaasajastada haridusteenuste asjaajamist, muuta vajalik info kättesaadavamaks ja ülevaatlikumaks.

E- keskkonnal on otseside nii rahvastikuregistri kui Eesti Hariduse Infosüsteemiga (EHIS), mis tagab kiire ja täpse andmete liikumise. E-keskkonda saab siseneda aadressilt https://piksel.ee/arno/saku/. Sisse logimiseks on vajalik ID-kaart või Mobiil-ID.

Praegu esitatakse lasteaia- ja koolikoha taotlused eelistatud haridusasutuses. Pärast uue õppeaasta alustamist ning EHISe andmete kinnitamist 10. septembriks, hakkab see toimuma e-keskkonnas. Erandjuhtudel saab kohataotlusi esitada ka paberkandjal Saku Vallavalitsusse, samuti saab vallavalitsuses vajadusel arvutit kasutada ja abi taotluse täitmisel.

ARNO süsteemi kantakse hetkel kehtiv lasteaiakohtade järjekord. Lastevanematel, kes on oma lapse kohta avalduse esitanud, on soovitav alates septembri teisest poolest e-keskkonda sisse logida ja andmed üle vaadata. Et infovahetus oleks sujuv ning teave jõuaks õigel ajal õigesse kohta, on väga oluline, et süsteemis oleksid õiged andmed. Kohapakkumised tulevad ARNO süsteemi ning teavitused avaldustes olevatele e-posti aadressidele. Lapsevanem saab lasteaiakoha pakkumise ARNO süsteemis kinnitada või tagasi lükata.

Koolide, huvitegevuse ja lapsehoiuteenusega seotud avalduste ja taotluste esitamine hakkab samamoodi toimuma e-keskkonnas ARNO. Vanemad näevad süsteemis vaid oma lapse või laste andmeid.

Kasutusjuhised ja muu oluline informatsioon e-keskkonna kohta pannakse Saku valla kodulehele augustikuu lõpuks. Küsimuste korral ja täpsema informatsiooni saamiseks palume pöörduda Saku valla haridusspetsialisti poole telefonil 671 2437 või e-posti aadressil merlin.seervald@sakuvald.ee.

MERLIN SEERVALD, haridusspetsialist

Lapsehoiuteenuse muudatusest

Alates 1. septembris 2019 muutub lapsehoiuteenuse rahastamise kord. Teenusepakkujate leidmiseks ei korraldata enam hanget, vaid lapsevanemal on võimalus vastavalt oma vajadusele ja soovile lapsehoid ise valida. Arvestada tuleb sealjuures, et valitud teenusepakkujal peab olema vastav tegevusluba ning et ta on nõus valla poolt hüvitatava summaga.

Endiselt saab lapsehoiuteenuse rahastamist taotleda, kui laps on vähemalt poolteist aastat vana ja talle ei ole jätkunud kohta valla munitsipaallasteaia sõimerühmas.

Kehtivad hoiuhankelepingud lõppevad 31. augustil 2019. Nende laste vanemad, kelle lapsed jätkavad septembrist hoius, peavad pöörduma augustis Saku Vallavalitsusse, et sõlmida uus leping. Selleks on vaja saata e-posti aadressile merlin.seervald@sakuvald.ee vabas vormis avaldus. Kui eelnevalt sõlmitud lepingus olevates andmetes on muudatusi, tuleb sellekohane informatsioon lisada avalduse juurde.

Lisaküsimuste korral palume pöörduda haridusspetsialisti poole telefonil 671 2437 või e-posti aadressil merlin.seervald@sakuvald.ee .

MERLIN SEERVALD

Saku vallas elab 10 252 inimest

Rahvastikuregistri andmetel elas 1. juuli 2019 seisuga Saku vallas 10252 inimest. Kõige rohkem oli elanikke Sakus – 4700. Järgnesid Metsanurme 706, Üksnurme 699, Kiisa 665, Roobuka 480, Juuliku 388, Kasemetsa 354 ja Tänassilma 332 elanikuga. Kurtnas oli inimesi 284, Jälgimäel 271, Männikul 251, Tagadil 207, Saue külas 147, Rahulas ja Tõdval mõlemas 144, Saustinõmmes 141. Alla saja elaniku oli 6 asulas: Kirdalus 91, Lokutil 83, Kajamaal 66, Tammemäel 36, Sookaera-Metsanurga külas 17 ja Tammejärvel 11. Valla täpsusega oli registreeritud 35 inimest. Poole aastaga kasvas elanike hulk 46 võrra, kõige enam Sakus (+26), Üksnurmes (+18), Tänassilmas ja Juulikul (mõlemas +15), Kasemetsas (+13). Seadusemuudatuse tõttu vähenes valla täpsusega registrisse kantud inimeste hulk – 63 võrra.

INNA MIKLI

Laps ja suvine töö

Vestlesin hiljuti teise kursuse tudengiga. Ta rääkis uhkusega, et läheb sel suvel tööle. Tuli välja, et esimest korda elus.

Mina mäletan oma esimest „päris“ tööd hästi. Elasime maal, meie perel oli oma maja ja majapidamine. Selle luksuse eest pidime ükskord sovhoosi põllul kolm vagu ära kõplama. Ja seda tuli teha määratud ajal. Isa tööpäevad kestsid suvel varavalgest hilisõhtuni, seega pidi rohima ema. Ja ta võttis lapsed kaasa. Mäletan, kuidas me hommikul kõblaste, veepudelite ja võileivapakiga varustatuna põllule jõudsime. Mäletan pikki vagusid ja suurt hulka inimesi. Lapsi oli ka, aga meie õega, tookord viie- või kuueaastased, olime kõige pisemad. Sellele vaatamata anti meile oma vaod. Töötasime usinalt. Rohisime nagu kodus, püüdsime iga viimase lible maa seest kätte saada. Ja jäime teistest kiiresti maha. Ema muidugi ka, sest tema vagu oli meie omade keskel ja küllap ta aitas meid tublisti. Päev aga kulges omasoodu, päike tõusis kõrgemale. Liikusime tasapisi edasi: teeserv, kust alustasime, jäi üha kaugemale, kuid vao lõppu ka ei paistnud. Teised rohijad kadusid künka taha. Oli palav, veepudelid said tühjaks ja võileivad otsa. Küllap me õega virisesime ka, aga seda ma ei mäleta. Mäletan, et kui aeg õhtusse jõudis, ema nuttis – see oli midagi enneolematut. Nuttis, sest tal polnud võimalust enam rohima minna. Siis tuli isa ja viis meid kõiki koju. Tagasi me enam ei läinud ja mis meie poolikutest vagudest sai, ma ei tea. Küll aga mäletan rõõmu, kui saime selle rohimise eest oma esimese raha.

Üheksa- või kümneaastastena läksime TPLi ehk laste töö- ja puhkelaagrisse. Läksime meie õega, aga läksid ka teised lapsed – enamik klassikaaslasi töötas seal, peamiselt kõplas. Ja nii igal suvel. Kes vanem, sobis näiteks õpilasmalevasse, kus tuli heinapalle hanguda. Vahel õnnestus saada kergem töö – meie õega olime ema hea organiseerimise tulemusena ühel suvel poes, pakkisime suhkrut ja kaalusime arbuuse.

Ükski minu tuttav laps ei murdnud töötades konte, ükski ei nikastanud end ära.

Täna väike inimene suvel raha teenida ei saa – lapstööjõudu meil kasutada ei tohi. Ka puberteediealistel on tööd keeruline leida: seadustega on alaealisi palkavatele ettevõtjatele pandud nii palju kohustusi ja piiranguid, rääkimata kaasnevast paberimajandusest, et noorukeid tööle võtta ei taha keegi. Nii need noored suvel tšillivad ja hängivad. Ja unistavad omateenitud rahast.

INNA MIKLI

Saku vald võõrustas külalisi

Juubelilaulupeo ajal võõrustas Saku vald Jaapani, Rootsi, Soome ja Läti sõprusomavalitsuste esindajaid. Pildil võtavad vallajuhid vastu külalised Jaapani Sakust.

Muutused Saku valla heakorraeeskirjas

Saku vallavolikogu muutis oma juunikuu istungil valla heakorraeeskirja, täpsustades kinnistuomaniku kohustusi. Eeskirja tehti järgmised muudatused. Kinnistuomanik

- peab niitma ja koristama tiheasustusalal heina minimaalselt 2 korda aastas hiljemalt 20. juuniks ja 1. septembriks, hajaasustusalal 1 kord aastas hiljemalt 1. septembriks, et vältida kulu teket ja tagada tuleohutus;
- peab tagama majanumbri olemasolu, kindlustades võimalusel selle nähtavuse üldkasutatavalt teelt ka pimedal ajal; peab tagama kuivendus- ja sademeveekraavides vee tõrgeteta äravoolu. Kuivendus- ja sademeveekraavid (nii põhi kui ka kaldad) tuleb puhastada rohust, võsast, puudest, setetest, jäätmetest ning muudest vee tõrgeteta äravoolu takistavatest asjadest.

Keelatud tegevuste loetellu on lisatud järgmised keelud: ei tohi kahjustada haljasala, muud roheala ja selle rajatisi, vigastada, kahjustada, omavoliliselt raiuda või hävitada puid, põõsaid ja lilli.

JOEL VILLEM, vallaaednik

Juuli-august Saku Toomase koguduses

14.07 kell 10 jumalateenistus
21.07 kell 10 jumalateenistus
28.07 kell 10 jumalateenistus
4.08 kell 10 jumalateenistus ja perepäev väliskülalistega
11.08 kell 10 jumalateenistus
18.08 kell 10 jumalateenistus
25.08 kell 10 jumalateenistus
25.08 kell 14.30 laste jumalateenistus Laagrikeskuses Talu, Mihkli tee 6, Rahula

- 23.-25.08 laager 7-12 aastastele laagrikeskuses Talu, ave.molster@eelk.ee, 5919 7902
- Hingehoidjad Vaike Pähn 558 8244, Titta Hämäläinen 5342 4277, Magne Mölster
- Koguduse õpetaja Magne Mölster, 5919 7802, magne.molster@eelk.ee.
- Saku palvemaja: Tallinna mnt. 8, Saku alevik, koguduse koduleht: saku.eelk.ee

Saku kirik sai nurgakivi

Sakus nii kaua oodatud kiriku ehitamiseks läks juba kevadel – kopp löödi Pähklimäel maasse 11. aprillil. Kahe kuuga sai valmis vundamendiauk ja seinadki kerkisid päris jõudsalt. 18. juunil oli pidulik päev: nurgakivi paneku tseremoonial osalesid Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku peapiiskop Urmas Viilma ja Lääne-Harju praost, Hageri koguduse õpetaja Jüri Vallsalu, Saku vallavanem Marti Rehemaa ja volikogu esimees Tiit Vahenõmm. Kiriku müüride vahele oli kogunenud suur hulk rahvast: Saku Toomase koguduse liikmed, ehitamisega seotud inimesed, sõpruskoguduste esindajad, lahked annetajad Norrast ja Soomest. Kokku oli pidulikku sündmust tunnistama tulnud kaugelt üle saja inimese.

Saku kiriku peahoonele on kavandatud 2,5 korrust, pinda kokku 643 m². Lisaks ehitatakse 143 m² suurune abihoone. Kirik peaks valmis saades mahutama 105 inimest, koos söögisaaliga on tulevases sakraalhoones planeeritud ruumi 200 inimesele. Hoone arhitektid on Kristiina Renter ja Juhan Põld. Kirik saab koduks EELK Saku Toomase kogudusele, maja omanik on 2013. aastal asutatud sihtasutus Saku Kiriku Ehitus, milles on esindajad Saku ja Hageri kogudustest, Saku vallast ja kirikuvalitsusest. Kirikus hakatakse pidama jumalateenistusi ja tähistama vaimulikke sündmusi, kuid plaanis on korraldada ka muid üritusi, näiteks kontserte.

Aasta lõpuks tahetakse Saku kiriku „karp“ valmis ning uksed-aknad ette saada. Et sakraalhoone lõplikult valmiks, on veel palju raha vaja: hoone maksumuseks on umbes miljon eurot, praegu on sellest olemas veidi üle poole. Ehitamist on toetanud EELK Konsistoorium, samuti on annetanud kirikuliikmed Sakus, Hageris ja mujal Eestis ning kohalikud inimesed ja ettevõtted. Lisaks on tulnud oluline toetus Soomest, Norrast ja Saksamaalt. EELK peapiiskop Urmas Viilmaa oli nurgakivitseremoonial lootusrikas – ehk avab kirik uksed juba järgmise aasta toomapäevaks. See päev on vahetult enne jõule, 21. detsembril.

INNA MIKLI

Toetage Saku kiriku ehitamist, et kirik saaks valmis juba järgmisel aastal!

Saaja: SA Saku Kiriku Ehitus
Selgitus: annetus kiriku ehituse heaks
SEB PANK: EE04 1010220215648221
Swedbank: EE95 2200221056504915

Saku Toomase koguduse õpetaja Magne Mölster (vasakult), Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku peapiiskop Urmas Viilma ja Lääne-Harju praost, Hageri koguduse õpetaja Jüri Vallsalu. Fotod: Inna Mikli

Kiriku müürid kerkivad.

Vallavalitsuse istungid

18. juuni istungil
Asutati Saku valla haridusteenuste haldamise infosüsteem ARNO ja kehtestati registri pidamise kord.

Asutati kohaliku omavalitsuse andmekogu ametliku nimetusega Saku valla lemmikloomade register ja kehtestati registri pidamise kord.

Moodustati Saku Vallaraamatukogu kogude inventuurikomisjon koosseisus Ene Loddes (esimees), Ülle Loik, Eva Ventser, Anne Emmus ja Küllike Printseva.

Otsustati maksta rahalist preemiat gümnaasiumi 2019. aastal kuldmedaliga lõpetanule 300 eurot (16 noort) ja hõbemedaliga lõpetanule 140 eurot (5 noort).

Saku Huvikeskusele anti luba korraldada 23.06 kell 17.30 kuni 24.06 kell 1.30 Kiisa vabaõhuplatsil (Kiisa alevik, Laulu tänav) Saku valla jaanipidu.

Anti projekteerimistingimused üksikelamu laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Kasemetsas Tulika tee 26 kinnistul, aiamaja üksikelamuks laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Sakus Ülase tn 3 kinnistul ja üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Metsanurmes Muti tee 2 kinnistul.

25. juuni istungil
Anti projekteerimistingimused veetöötlusjaama hoone ehitusprojekti koostamiseks Kurtnas Viimsi metskond 46 kinnistul ja detailplaneeringu tingimuste täpsustamiseks Tänassilmas Piirimäe tn 2 kinnistul.

Määrati katastriüksuste jagamise tulemusel moodustatavate uute katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed:

- Kasemetsas asuv Allika – Allika ja 11342 Saku-Tõdva tee L18;
- Tagadil asuv Kätkomaa – Kätkomaa ja 15 Tallinn-Rapla-Türi tee;
- Kasemetsas asuv Laane – Laane ja 11342 Saku-Tõdva tee L16;
- Kasemetsas asuv Lille tee 1 – Lille tee 1 ja 11342 Saku-Tõdva tee L15;
- Kasemetsas asuv Lille tee – Lille tee ja 11342 Saku-Tõdva tee L17;
- Kasemetsas asuv Uus-Kopli – Uus-Kopli ja 11342 Saku-Tõdva tee L19;
- Kirdalus asuv Väike-Männiku – Väike-Männiku ja 15 Tallinn-Rapla-Türi tee;
- Tagadil asuv Väljaotsa – Väljaotsa ja 15 Tallinn-Rapla-Türi tee.

2. juuli istungil
Saku valla 2019. aasta eelarve reservfondist eraldati 15 264 eurot Saku Gümnaasiumi kööki uue kombikatla ostmiseks.

Kinnitati Saku Valla Noortekeskuse töötajate koosseis alates 1. augustist 2019, kokku 5,4 töökohta.

KRISTA LORD

Jäätmepunktid: kas nutikas ja mugav lahendus või prügimägi?

Saku alevikus Üksnurme tee ääres avati 2017. aasta kevadel **Saku jäätmepunkt**, kus võetakse tasuta vastu klaaspakendit, segapakendit, paberit ja kartongi, elektroonikajäätmeid ning ohtlikke jäätmeid (värvi, trükivärvi, liimi, vaiku, lahustit, õli ja rasva, luminestsentslampe, patareisid ja akusid, ohtlike ainetega saastunud pakendeid). Tegemist on mehitamata jäätmepunktiga, kuhu sisenemiseks tuleb helistada väraval oleval telefoninumbril.

Kiisa alevikus Pargi tn 1 avati 2019. aasta mais **Kiisa jäätmepunkt**, kus võetakse tasuta vastu klaaspakendit, segapakendit, paberit ja kartongi, klaasi (nt lehtklaasi), plasti (erinevaid plastist esemeid, nt kausse, ämbreid, mänguasju), elektroonikajäätmeid ning ohtlikke jäätmeid (värvi, trükivärvi, liimi, vaiku, lahustit, õli ja rasva, luminestsentslampe, patareisid ja akusid, ohtlike ainetega saastunud pakendeid). Ka Kiisa jäätmepunkt on mehitamata, sisenemiseks tuleb helistada väraval oleval telefoninumbril.

Mehitamata jäätmepunktides alalist töötajat ei ole, kasutajatel tuleb jäätmed ise õigetesse kogumismahutitesse sortida. Jäätmepunktid on mõeldud Saku valla elanikele ning ainult eraisikutele.

Kogumismahutite ületäituvus
Jäätmepunktide kasutajate kõige suuremaks probleemiks on kujunenud, et paberi ja kartongi kogumismahutid on sageli täis, kuigi neid tühjendatakse kord nädalas. Ületäituvus tekib, kuna terved pappkastid visatakse tühja kogumismahuti põhja ning see on täis õhku, aga mitte paberit või kartongi. Pappkastid tuleb kokku suruda, sest sel juhul mahuvad ära ka teiste kasutajate jäätmed. Samuti tuleks nende küljest eemaldada kõik muust materjalist jäätmed – kile, kilekott, nöör ja pappkasti jäetud penoplast – need tuleb visata segapakendi kogumismahutisse. Muidugi on ületäituvuse põhjuseks ka suur kasutusaktiivsus, umbes 400 külastust nädalas, ning see, et jäätmeid toovad ka naaberomavalitsuste elanikud ja ettevõtted.

Kogumismahutite reostamine
Jäätmepunktides on aia küljes või konteinerite peal infotahvlid, kus kirjas, mida millisesse kogumismahutisse tohib panna. Tuleb meeles pidada, et jäätmepunkt ei ole prügimägi ja sinna saab viia ainult kindlat liiki jäätmeid. Millegipärast on nii mõnelgi kasutajal arvamus, et kõik, millele eraldi kogumismahutit ei ole, võib visata suvalisse kohta – kas aia äärde maha või näiteks pakendimahutisse. Kui jäätmepunkti tullakse valede jäätmetega, mille jaoks kogumismahutit pole, ei tohi neid sinna jätta. Niisugused jäätmed saab viia Pääsküla jäätmejaama, mis asub Tallinnas Raba tn 40.

Elektroonika ja videovalve
Elektroonika kogumiskonteiner on mõeldud jäätmete üleandmiseks ning sealt midagi kaasa võtta ei tohi. Jäätmepunkt ei ole taaskasutuskeskus ning jäätmete kaasa võtmiseks peab olema vastav Keskkonnaametist väljastatud luba ja Saku vallavalitsuse nõusolek. See kehtib ka teiste jäätmeliikide puhul, kuid kõige enam viiakse minema just elektroonikat.
Nii Saku kui ka Kiisa jäätmepunktides on videovalve. Kogumismahutite valesti kasutamine või jäätmete kaasavõtmine võib kaasa tuua märgukirja, halvemal juhul väärteomenetluse.

Jäätmepunkti tuleb kasutada heaperemehelikult: sinna võib viia vaid sobivaid jäätmeid ning need tuleb enne kogumismahutitesse asetamist sortida ja võimalikult väikeseks kokku suruda. Nii saavad ka teised elanikud jäätmepunkti kasutada ning kogumismahutid ei täitu nii kiiresti. Jäätmepunkt ei ole prügimägi! Mida vastu ei võeta, saab üle anda Pääsküla jäätmejaama. Suurjäätmeid saavad Saku valla kinnistuomanikud tasuta üle anda segaolmejäätmete vedajale ehk Ekovir OÜ-le, kuid eelnevalt on vaja e-aadressil tallinn@ekovir.ee kokku leppida.

Hea on näha, et Saku valla elanikud on jäätmepunktid omaks võtnud ning sordivad aktiivselt jäätmeid – palju on iganädalasi külastajaid ning tihti käiakse koos peredega.

Jäätmepunktide kasutamise või muude jäätmeid puudutavate küsimuste kohta saab infot, helistades 5198 7901 (tööpäevadel, tööväliselt ajal sõnum) või e-aadressilt kerli.laur@sakuvald.ee.

KERLI LAUR, keskkonnakaitse inspektor

Planeeringuteated

Detailplaneeringud

Saku Vallavalitsuse 25.06.2019 korraldusega nr 331 algatati detailplaneering (edaspidi DP) ja anti lähteseisukohad DP koostamiseks Saku valla **Juuliku küla Liia** (katastritunnus: 71801:005:0348), **Juula** (katastritunnus: 71801:005:0105) ja **Augusti** (katastritunnus: 71801:005:0213) maaüksustel ja lähialal. Planeeritav ala asub Juuliku põhjaosas Tallinna ringtee, Eha tee ja Vääna jõe vahelisel ala, selle pindala on 19,2 ha. DP koostamise eesmärk on Liia, Juula ja Augusti maaüksuste ja lähiala kruntideks jaotamine, hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine üksik-, kaksik- ja ridaelamute ning ärihoonete ja väikeladude ehitamiseks, Juuliku-Tabasalu ringteele juurdepääsutee asukoha ning vaba aja veetmise kohtade määramine. Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala tiheasustuses ning on üldplaneeringuga kooskõlas. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uuringuid. Algatatud DP korralduse ja lähteseisukohtadega saab tutvuda Saku valla kodulehel https://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse 13, Saku).

Projekteerimistingimuste avalikustamine

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus – detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel kuni 60 m kõrguse iseseisva mobiilsidemasti püstitamiseks Saku vallas **Tänassilma külas Tänassilma tee 65** (katastritunnus 71801:001:1107) kinnistule.

Mast rajatakse piirkonnas mobiilsidelevi tagamiseks ning on mõeldud mobiilsideteenuste pakkujate ühiskasutusse. Tegemist on piirkonna ruumilist keskkonda kujundava olulise rajatisega, seetõttu korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena vastavalt ehitusseadustiku § 31 lõikele 1.

Alates **15.07.2019 kuni 29.07.2019** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallavalitsuse (Teaduse tn 13, Saku alevik) stendil ja valla kodulehel avaliku väljapaneku. Projekteerimistingimused anname ehitusseadustiku § 26 lõike 2 punkti 1 alusel olulise rajatise ehitusprojekti koostamiseks.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

Vallavolikogu istungid

Volikogu 20. juuni istungil

- Saku vald omandas 35 600 aktsiaseltsi Saku Maja aktsiat nominaalväärtuses kokku 356 000 eurot.
- Saku valla arengukava 2035+ läbis esimese lugemise ja suunati teisele lugemisele.
- Kinnitati Saku valla 2018. aasta majandusaasta aruanne, mida saab vaadata Saku vallavalitsuse kodulehelt www.sakuvald.ee/eelarve-ja-majandusaasta-aruanded.
- Vallavanem Marti Rehemaa andis ülevaate sisekontrolli toimemudeli rakendamisest. Saku Vallavolikogu võttis informatsiooni teadmiseks.
- Saku valla jäätmehoolduseeskiri läbis esimese lugemise ja suunati teisele lugemisele. Eeskiri vajas ajakohastamist ja täpsustamist.
- Volikogu volitas Saku Vallavalitsust tegema kinnisasja sundvalduse seadmise otsuseid, kui tegemist on avaliku huviga. Eelkõige on see vajalik suurte projektide elluviimiseks (nt ühisveevärk ja kanalisatsioon) või tehnovõrkude jaoks, mis kuuluvad Elektrilevile, Teliale või sarnastele võrguettevõtetele, kes osutavad oma võrkude kaudu avalikku teenust.
- Muudeti 2010. aastal vastu võetud Saku valla heakorraeeskirja (vt lk 4).
- Muudeti Saku valla sotsiaalhoolekandelise abi andmise korda. Esimene muudatus puudutas lastehoidu. Vallavalitsus ei korralda enam lastehoiuteenuse leidmiseks hanget, vaid lapsevanem võib leida ise endale sobiliku lapsehoiu (täpsem info lk 3). Lisaks suurendati alates 2020. aastast lapsehoiuteenuse osutajale makstavat hüvitist 310 eurolt 360 eurole.

Teine muudatus puudutas sünnitoetuse maksmist. Muudatuse kohaselt hakatakse toetust maksma kahes osas (seni maksti ühekordset toetust kuni lapse kuuekuuseks saamiseni 320 eurot). Edaspidi makstakse esimene osa (300 eurot) välja pärast lapse sündi ning teine osa (200 eurot) pärast lapse aastaseks saamist tingimusel, et lapse ja tema vanema elukoht rahvastikuregistri andmetel on lapse aastaseks saamise aasta 1. jaanuari seisuga Saku vald. Mõlema osamakse suurus sõltub sellest, kas Saku valla elanikuna on registreeritud üks või mõlemad lapsevanemad. Mõlema vanema registris oleku korral makstakse toetust täismääras, ühe vanema registris oleku korral pooles määras. 2018. aastal maksti sünnitoetust 120 lapsele. 87 last sai toetust täismääras ja 33 last pooles määras.

- Kehtestati koolieelse lasteasutuse ja lastehoiu kulude vanema kaetava osa määr ja tasumise kord (vt lk 2). Määrus näeb ette, et koolieelses lasteasutuses vanema kaetava osa maksmisel rakendatakse mõlema vanema elukoha nõuet. Perel on võimalik saada soodustust, kui lapse ja tema mõlema vanema elukoht on Saku vallas.
- Võeti vastu Saku Valla Kultuurikeskuse põhimäärus.
- Harju maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskavasse esitati üle Saku valla piiride ulatuva mõjuga investeeringu objektiks Saustinõmme-Luige kergliikluste.
- Muudeti vallavolikogu tööst osavõtu eest makstava tasu ja hüvituse suuruse ning maksmise korda. Muudatus puudutas kuludokumentide esitamise kuupäeva.

VICTORIA PARMAS

Õnnelik naerusuu Hannamari Ots

Naerusuine, särav, julge ja samas väga lihtne – selline on esmamulje Hannamari Otsast. Kohe selgub, et ta on ka väga hea suhtleja, arukas ja põhimõttekindel, omanäoline ja huvitav, asjalik ja töökas. Ja tundub, et väga-väga õnnelik inimene.

Sookaera-Metsanurga küla tüdruk Hannamari Ots käis üheksa aastat Sakus gümnaasiumis ja oli väga tubli, tunnistusel olid tal vaid viied. Siis läks Gustav Adolfi Gümnaasiumi ja nüüd lõpetas – kuldmedaliga. Riigieksamite tulemused olid suurepärased: emakeeles hinnati tema tööd 92 ja matemaatikas 93 punktiga. Inglise keele eksamit ta ei teinud, selle asemel sooritas juba varem Cambridge'i testi ja sai C2 taseme.

Mõlemast koolist sai neiu palju teadmisi. Mõlemas õppis enesedistsipliini. Ometi on koolid tema jaoks erinevad. Sakus oli väga kodune – seal olid lapsepõlvesõbrad, ta teadis-tundis kõiki kaasõpilasi ja õpetajaid. Gustav Adolfis ei tundnud neiu isegi kõiki oma lennu lõpetajaid – neid oli kokku 140. Aga Eesti vanimas gümnaasiumis õppis ta oma mõtteid välja ütlema ja nende eest seisma. Õppis ka üritusi korraldama, näiteks organiseeris koos kahe kaaslasega möödunudaastase jõulupeo. Ja sai hästi hakkama!

Hannamari oli kooli minnes kuueaastane, oma klassi noorim. Kuid mingeid probleeme tal polnud, raskusi ei valmistanud ei õppimine ega ka suhtlemine. Ta oskas juba lasteaiapäevil lugeda ja arvutada – vanem õde mängis temaga kooli, oli õpetaja rollis ja tegi pisikesele õele kõik, mida ise õppis, selgeks. Nii oli Hannamaril esimestes klassides lihtne. Ka edaspidi oli tüdrukule hea tulemus oluline, ta oli pettunud, kui mõnikord nelja sai. Neiu sundis ennast alati vaeva nägema, parema nimel pingutama ja tööd tegema. Muidugi ei meeldi ka viielistele kõik ained. Hannamari lemmik oli matemaatika. Matemaatika oli loogiline ja põnev! Füüsika seevastu ei meeldinud üldse. Kuid ta sundis end ka seda ainet õppima.

Hannamari kasvas suures peres. Kodus olid ema Riina ja isa Tanel, 4 aastat vanem õde Lisanna, 2 aastat vanem vend Johannes ning 7 ja 9 aastat nooremad õed Emmi Milda ja Anni Linda. Suure pere keskmine laps oskab teistega arvestada. Ta on alati Lisannaga tuba jaganud, kuid ta oskab jagada ka muud – näiteks emotsioone. Kodus on tal alati keegi, kellega oma rõõmudest ja muredest rääkida. See on tore!

Hannamari vanemad on kristlased ja tüdruk samuti. Ta on väikesest peale kirikus käinud ja oskab kristlust hinnata. Veel on ta vanematelt pärinud muusikaande: ta on Saku Muusikakoolis klaverieriala lõpetanud, kooli ajal erinevates koorides laulnud. Hannamari hindab väga, et vanemad pole teda sundinud – oma valikud on ta saanud alati ise teha. Ema-isa on ikka toetanud ja aidanud. Näiteks autoga sõidutanud, kui tarvis: isa viis gümnaasiumis õppiva tütre igal hommikul Kasemetsa raudteejaama rongile. Pidi alati veidi varem kodust lahkuma, et tütar õigel ajal jõuaks.

Hannamari läheb Tartu Ülikooli – temast saab juuratudeng. Kuid ees on üks veelgi tähtsam elumuudatus: augustis neiu abiellub. Hannamari kihlatu Karl Hendrik Bachmann lõpetas sel aastal samuti gümnaasiumi – Rocca al Mare Koolis. Ja läheb samuti Tartusse – informaatikat õppima. Ülikoolilinnas on neil kodu juba ootamas.

Mida tulevik 10 või 20 aasta pärast toob? Hannamari tahab toredat kodu ja kindlasti lapsi – ilmselt kahte või kolme. Tahab elada ja töötada Eestis. Täpsemalt ta veel ei tea. Ootab põnevusega, milliseid võimalusi elu pakub.

INNA MIKLI

Kaasinimestes hindab Hannamari siirust ja avatust. Ta eelistab inimesi, keda saab usaldada. Väga tähtis on, et kaaslasel oleks mõnus huumorisoon. Pildil on Hannamari koos oma kihlatu Karl Hendrikuga.

Rahulik ja tasakaalukas Raiko Malsroos

Vaikne, tõsine, rahulik, tagasihoidlik, viisakas, meeldiva käitumisega – niisugune on esimese mulje põhjal Raiko Malsroos. Peagi selgub, et noormees on ka arukas ja töökas, on kaalutleja ja analüüsija, on inimene, kes teab, mida teeb ja miks.

Väiksena elas Raiko Malsroos Tallinnas ja seal käis ka lasteaias. Kuid siis kolis pere – ema Kristina, isa Raivo ja Raiko – Sakku. Ning kui kooliaeg käes, läks Raiko Saku Gümnaasiumi. Esialgu ei tundnud ta seal kedagi, kuid peagi kohanes – klassikaaslased olid toredad ning klassijuhataja Marianne Esperk igati toetav. Õppimine läks ka hästi, tunnistusel olid tal vaid viied.

Raiko Malsroos hindab inimestes ennekõike ausust ja sõbralikkust. Foto: Inna Mikli

Gümnaasiumi lõpetas Raiko Malsroos kuldmedaliga. Kõikides ainetes viisi saada on keeruline. Raiko ütleb, et selleks on vaja head mälu, kuid tööd tuleb ka teha. Tema püüdis tunnis hoolega kuulata ja õpetajate poolt räägitu meelde jätta, sest nii oli kodus palju vähem tööd. Kirjalikud ülesanded pidi muidugi ikka ära tegema – võimalikult hästi. Talle meeldis õppeainetest kõige rohkem füüsika, sest teooria oli huvitav ja ta sai sellest hästi aru. Ülesanded aga olid loogilised, neid oli hea lahendada. Veel meeldis Raikole matemaatika. Kõige vähem pakkusid huvi ajalugu ja ühiskonnaõpetus, kuid noormees püüdis ka nendes ainetes võimalikult hea tulemuse saavutada.

Mida kooliaastad andsid? Raiko ütleb, et palju uusi teadmisi. Oskuse asju analüüsida. Kuid muidugi ka julgust.

Juba põhikooli viimastes klassides hakkas Raiko olümpiaadidel käima: matemaatikas, keemias, füüsikas. Parim tulemus tuli lõpuklassis: Harju maakonna füüsikaolümpiaadil oli Raiko 12. klassi õpilaste seas parim, sai esikoha. Kooliolümpiaadideks noormees spetsiaalselt ei valmistunud, kuid maakonnaolümpiaadideks küll, näiteks füüsikaolümpiaadi eel lahendas õpetaja Gerrit Kanarbiku juhendamisel kõiksugu ülesanded.

Raiko käis põhikooli ajal 5 aastat Saku Muusikakoolis, õppis klaverieriala. Mõned aastad laulis ta Saku Gümnaasiumi noortekooris ja osales kooriga ka muusikalis. Oli taustalauljate seas, sest silma paista ta ei taha. Noormees mängib tennist: mitu aastat käis ta Sakus tennisetrennis, kuid lõpetas, kui treener ära läks. Talle meeldib ka videomänge mängida ja filme vaadata.

Gümnaasium on läbi, ees ootab ülikooliaeg. Raikol on veidi kahju ka, sest aastatega on Saku koolis kõik nii omaseks saanud, ta on kõigega harjunud. Kahju on lahkuda, sest kaasõpilased ja õpetajad olid toredad. Saku Gümnaasiumist jääb talle palju vahvaid mälestusi. Eriti tõstab ta esile kunagist Hiiumaa-reisi õpetaja Kersti Vissovi eestvedamisel. Vahva oli!

Samas on praegune aeg hästi põnev. Raiko on otsustanud edasi õppida Tallinna Tehnikaülikoolis. Mida, ta päris täpselt veel ei tea, kaalub robootika- ja arvutisüsteemide eriala vahel. Isa ja ema on jätnud otsustamise talle endale, ei sekku, kuid kindlasti toetavad poja valikut.

Mis 10 või 20 aasta pärast saab? Raiko Malsroos veel ei tea. Kindlasti tahab ta elada Eestis. Aga täpsemad plaanid teeb millalgi edaspidi.

INNA MIKLI

Saku ja Kiili vahetasid maid

Alates juulikuust on Saku vallas üks küla vähem – kaardilt kadus Tammejärve küla ning sealsed 11 elanikku elavad nüüd Kiili vallas. Ei, elanikud ise ei läinud kuhugi, muutusid hoopis halduspiirid. Peaminister Jüri Ratase allkirjaga määrusega anti osa Saku valla Tammejärve küla territooriumist Kiili valla Kangru aleviku ja Luige aleviku koosseisu ning osa Kiili valla Luige aleviku territooriumist anti jälle Saku valla Männiku küla koosseisu.

Piiride muutmise põhjuseks oli otstarbekus. Tammejärve külas asunud elamud paiknevad eemal Saku valla tiheasustusaladest ning on nendest metsaga eraldatud. Sealsed kinnistud on liidetud Kiili valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga, ka teid hooldab seal Kiili vald ning lapsed käivad Kiili valla koolis. Kuna piiride muutmisega oleks Tammejärve külast alles jäänud vaid kitsas metsasiil, siis ei olnud ilma ühegi elanikuta küla säilitamine enam mõttekas ja järele jäänud maa liideti Männiku külaga. Tammejärve küla ei ole ajalooline küla, vaid see loodi 1998. aastal sealsete suvilakooperatiivide baasil ning nime sai ta teisel pool maanteed asunud Tamme talu järgi.

Sama Vabariigi Valitsuse määrusega vahetasid Saku ja Kiili vald territooriumit veel kahes kohas.

Osa Saku valla Tagadi küla territooriumist, kus paikneb ka üks majapidamine, anti Kiili valla Kurevere küla koosseisu. Nii nagu Tammejärve küla elanikud, on ka sealsed elanikud oma tegemistes seotud Kiili vallaga.

Osa Kiili valla Sausti küla territooriumist anti Saku valla Saustinõmme küla koosseisu. Selle muudatusega moodustus Põllu uuselamurajoonist ühtne tiheasum. Varem elas kolmandik (23 inimest) selle asumi elanikest Kiili vallas.

Muutuste tulemusena vähenes Saku valla pindala üle öö 50 hektari võrra.

VICTORIA PARMAS

Saku Gümnaasiumi 12. klass

Saku Gümnaasiumi 12. klass
1. reas vasakult Triin Toom, Iris Eller, Kristiina Mihhailova, Sandra Viiksalu, Mari-Liis Gabrel, Katariina Vardja, Eliisabet Pedak
Greete Kelli Aava, Liis-Marii Järve;
2. reas Emili Järv, Melissa Hein, Grete Jõgisoo, Sorell Tudelep, Kadri Lõhmus, õpetaja Merilin Nigumann, klassijuhataja Kersti
Elise Kabel, Mari-Liis Kuldma;
3. reas Lisette Rooberg, Christiin-Pauliin Kivi, Helina Alliksaar, Laura Selistemägi, Alvar Altmets, Rain-Erik Peterson, direktor
4. reas Enn-Riiko Talivere, Karl-Johan Maitus, Steven Martin Suits, Ants Kattel, õpetaja Helina Ailt, õpetaja Krista Polman, õpe
5. reas Danver Teder, Karl Nurme, Helena Sokolov, Helen Kauts, Markus Käpp, Olav Kristjan Kasterpalu, Christopher Seaver,
6. reas Rasmus Piirsalu, Karmo Pivnik, Marko Paumere, Anton Karnjušin, Marten Jürgens, õpetaja Gerrit Kanarbik, huvijuht M
Heinat, õpetaja Kaire Põld, õpetaja Maris Kastemäe, õpetaja Anna Kikkas.
Pildilt puudub Helina Lehtma.

k, Grete Daut, Gerda Nigul, Liilia Türkson, Evelyn Pil, Mariel Peetson, Karoliina Kais, Liisa Träss, Henni-Maria Johanson,

i Vissov, klassijuhataja Reelika-Merylin Raidmäe, Marlene Kaljumäe, Anna Suzdalev, Gloria Prants, Marielle Tuum, Johanna-

Taavi Vilba, Sven Rosenberg, Karl Johannes Kaskla, Raiko Malsroos, Robin Loorpuu, Alexandra Katariina Org;
etaja Eda Piisang, õpetaja Piret Kaare, õpetaja Inga Nurme, õpetaja Tiiu Zirnask;
Aleks Adamson, Raimond Eino, Mark Anders Lepik, Carl Kalju, Martin Tava, Ardi Bogdanov;
Marja-Liisa Dobrus, huvijuht Heili Lepp, õpetaja Henri Ojaperv, õpetaja Marianne Esperk, õpetaja Maret Rinne, õpetaja Reet

Saku Gümnaasiumi 9. a. 1. reas vasakult Sandra-Keitli Ruht, Karoliin Remmelg, Marimar Tuulik, Cätriin Vallaste, klassijuhataja Olga Polomina, Kirke Männik, Katriin Saulus, Isabel Meeksa, Laura-Marie Jõgi, Karmel Uuselu;
2. reas Karel Marten Kannel, Johanna Eliise Rannik, Triin Merilainen, Laura Rea, Caitlyn Kesa, Martin Leemet;
3. rida - Taago Tarkmeel, Mathias Villemsoo, Henry Hunt, Jan-Erik Vahemäe;
4. reas Markus Kuusik, Tim Jürgen Zaletajev, Sten Kaarel Kuimet, Mattias Oliver Johandi, Henry Grünberg, Oskar Johannes Matt, Henri Hanson.

9. b 1. reas vasakult Mia Fridolin, Anita Hein, Hanna Marlene Lillemägi, Victoria Prants, Mia Loviisa Tänavsuu, Gloria Rannik, Linda Lehtpuu, Greete-Liis Eerme, Kirke Krusell;
2. reas Miia Maris Praks, Getri Toomson, Elisabeth Päiv, klassijuhataja Kairi Zaletajev, Kairiin Kõhelik, Trinity Pärn, Elen Raus;
3. reas Ken-Marten Peterson, Sten-Kevin Lend, Kert-Kristian Terras, Kalev Seemre, Karl-Robin Seimoja, Ian Erik Uffert;
4. reas Oliver Part, Alex Ringvee, Markus Liivrand, Uku Priit Klausen, Andry Rahu

9. c. 1. reas vasakult Katariina Raig, Margarita Kopanitski, Johanna Tudelep, Viktoria Uvarova, klassijuhataja Maimu Torn, Piret Pihl, Kirsika Roos-Nessler, Lizeth Marii Salm, Annabel Esperk;
2. reas Mia Rosenberg, Emilia Cardenas, Olivia Silberg, Liisu Gerassimov, Grete Liis Tomson;
3. reas Artur Järvan, Andreas Andrejev, Kim-Rain Talivere, Martin Višnevski, Joosep Soasepp, Romet Pentinen, Siim Pihlak, Tõnis Tõnissoo, Jesse-Joosua Kaustel, Reimo Gert Laaspere, Marcus Kruustük, Anders Raudväli, Henri Kuldmäe.

9. d. 1. reas vasakult Liisa Peterson, Marileen Nael, Anete Ots, Keidy Naber, Merilin Nurme, Anna Susi, Grete Elisabet Trei, Janely Arak, Kai-Liis Kaus;
2. reas Andy Tõnisson, Karolina Kuusk, Lisanna Rampe, klassijuhataja Evelin Jauk, Kert Kask, Elina Väizene, Rauno Viil, Karl Johan Rammul;
3. reas Heinrich Küttis, Georg Pannal, Christopher Robin Subbi, Villem Noot, Hugo Alandi, Sander Krajev, Kenno Niglas, Jan Joonas Tuuna, Mart Nael, Eric Eiver.

Kajamaa Kooli 9. klass Ees vasakult Deidre Ossul, Piret Krause, Reelika Küttim, taga vasakult Yaan Bozbey, Marc Andero Kaldam, Randel Vaiksalu, Ali Benmakhlouf, Janno Uuesalu, Mark-Ken Truusa

Kurtna Kooli 9. klass Vasakult klassijuhataja Agne Luur, Kert Tammik, Jan Mattias Mistiläinen, Hendri Naarits, Jan-Eerik Kiik, Nataly Rumjantsev, Mari Tiitsu, Maarjo Kungla, Sten Erik Ehala, Margus Deklau, Deivid Michelson, Marcus Grünberg, Oskar Poola, Kris Erik Kaseorg, Jaagup Valtna, Hannes Markus Selde, Kaspar Merisalu, Ott Older, endine klassijuhataja Katriin Valdre. Fotod: Inna Mikli

Kokkuvõte Saku Sportingu hooajast

Esindusnaiskonna tegemistest

Saku Sportingu esindusnaiskond asub pärast naiste Meistriliiga 9. vooru liigatabelis 6. positsioonil väravate vahega 14:21. Tiimi peatreener Jan Harend valiti Meistriliiga maikuu parimaks treeneriks, sest ta suutis viia naiskonna seitsmendalt kohalt neljandale – mai kolme kohtumisega saadi kirja kaks võitu ja üks viik. Üheksa vooruga on nopitud kaks võitu, üks viik ning vastase paremust on tunnistatud kuuel korral. Kuus kaotust tundub küll palju, sest varasematel aastatel on naiskond pigem ikka võitnud, kuid tõsiasi on see, et nüüd mängitaksegi Eesti naiste kõrgliigas ja kui ise ei löö, lüüakse sulle. Suurem osa kaotatud mängudest (3-4, 1-2, 0-2, 0-2, 2-3, 0-5) on küll hästi mängitud, kuid värava sahistamiseni pole piisavalt sageli jõutud.

Kõige paremini näitab naiskonna ambitsiooni ilmselt tõsiasi, et Eesti parimatega mängiti 2. voorus kui võrdne võrdsetega. Valitsevale meistrile Tallinna FC Florale jäädi küll lisaminuti väravast 1-2 alla, kuid Saku naiskond suutis Grete Dauti väravast esimesel poolajal lausa mängu juhtima minna. Eesti naiste jalgpallis kaua domineerinud Pärnu JK-le jäädi võõrsil alla 0-2.

Naiskond suutis teha ajalugu ning jõudis naiste karikavõistlustel poolfinaali, kus seekord tuli tunnistada küll Tallinna FC Flora paremust 0-4.

Edasine plaan on lihtne – realiseerida noore võistkonna potentsiaal ning lõpetada 2. ring esimese nelja seas, et siis juba taas Eesti paremate vastu mängida.

Suvel jõutakse paar nädalat puhata ka, kuid siis kogunetakse treeninglaagriks, et Meistriliigas võimalikult hästi mängida.

Naiskond tänab fänne ja toetajaid, kelleta ei oleks tiim see, mis täna. Ning loodab, et ikka jaguks kaasaelajaid, kes on väljaku ääres 12. mängijana väga oluliseks toeks.

Meeskonna senisest hooajast

Mai lehest sai lugeda meeste uuest peatreenerist Carl Kaljust, nüüd võib juba analüüsida, kuidas treenerivahetus tiimile

mõjunud on. Pärast 11. mänguvooru asub Saku Sporting tabelis 4. positsioonil väravate vahega 40:25. Viike Saku mehed ei tunnista ja nii ongi tulemused jagunenud kaheks - kuus mängu on võidetud ja viies mängus on olnud parem vastane. Carl Kalju on võistkonda juhendanud viimased kuus vooru, nendest on võidetud neli ja kaotatud kaks.

Mehed on tõestanud, et oskavad väravaid lüüa – kui mäng käima saadakse, ollakse kõigeks võimelised. Näiteks Tallinna KSK FC Štrommile löödi 12 vastuseta väravat ja seetõttu pole ka imestada, et just Saku Sportingu meeskond on hetkel III liigas enim väravaid löönud tiim.

Sarnaselt naiskonnale on tegu üsna noore võistkonnaga ning mida aeg edasi, seda enam tõestatakse, et noore ambitsioonika treeneri juhtimisel ollakse valmis võitlema kõrgemate tabelikohtade nimel.

Suvel tõmmatakse korraks hinge ka ja siis treenitakse hooga edasi – et võistkonna kvaliteeti tõsta ja mängutabeli esikolmiku kohta püüdma hakata.

Meeskonnale annavad hoogu juurde fännid, kes käivad kaasa elamas nii kodus kui ka võõrsil. Kodupubliku arvukuse edetabelis on Saku Sportingu meestel liidripositsioon – keskmiselt käib mänge vaatamas 52 inimest. Loodetavasti pole kaugel aeg, kui väljaku ääres on iga mängu ajal kolmekohaline arv tulihingelisi fänne!

Suvised plaanid

Nagu juba traditsiooniks on saanud, algas ka sel aastal Saku Sportingu suveperiood juuni alguses noorema vanusegrupi laste suvelaagriga, millest osavõtjaid oli 109.

Traditsiooniliselt on suvel olnud ka üks välisturniir. Seekordseks sihtkohaks oli juuni lõpus peetav Aros Cup Västerås, kuhu sõitsid Saku Sportingu 200 mängijat koos treenerite ja kaasaelajatega. Suvelaagritest ja Rootsi turniirist võid pikemalt lugeda pärast augustikuist vanemate laste laagrit. Seni saab end Saku Sportingu tegemistega kursis hoida Facebookis (Saku Sporting) ja Instagramis (Saku Sporting).

Et Saku Sportingu kogukonda veelgi suurendada ja tugevdada, on algust tehtud vabatahtlike kaasamisega. Kui soovid ka klubi tegemistest osa saada, siis võta julgelt ühendust Herlent Krikiga (herlent@sakusporting.ee või 5624 6369).

HANNA-LISA KUSLAP
Saku Sportingu mängija, U17 tüdrukute treener ja meediajuht

Meeskonna põhikoosseis võidukas mängus 3-2 Lilleküla JK Retro vastu, all vasakult Erik Toomet, Rasmus Aasmäe, Roomet Lunde, Artti Tõrv, Jaan-Kristjan Kaalma, ülal Kristo Koppel, Andreas Pedak, Herlent Krik, Rasmus Piirsalu, Jaanus Kaiva, Holger Õun.

Naiskonna koosseis 8. voorus JK Tallinna Kalevi vastu, all vasakult Kätlin Jeedas, Lizette Tarlap, Katriin Saulus, Grete Daut, Säde Järvekülg, Hanna-Lisa Kuslap, Kaire Palmaru, ülal Anett Aedla, Laura Susanna Lätte, Kristiina Mihhailova, Chrystal King, Katariina Vardja, Riin Satsi, Heleri Saar, Jana Tugo, Eliisabet Pedak. Fotod: erakogu

Ago Järva – korravalvurist vallavanemaks

Eesti juubeliaastal esitasid Saku raamatukogu töötajad vallaelanikele üleskutse kirja panna mälestusi siin kandis elanud silmapaistvatest inimestest, kuid ka majadest, kohtadest, juhtumustest. Nüüd on lood koos ja peagi ilmub trükist raamat „100 Saku lugu“. Avaldame selle raamatu tutvustamiseks esimese kirjutise.

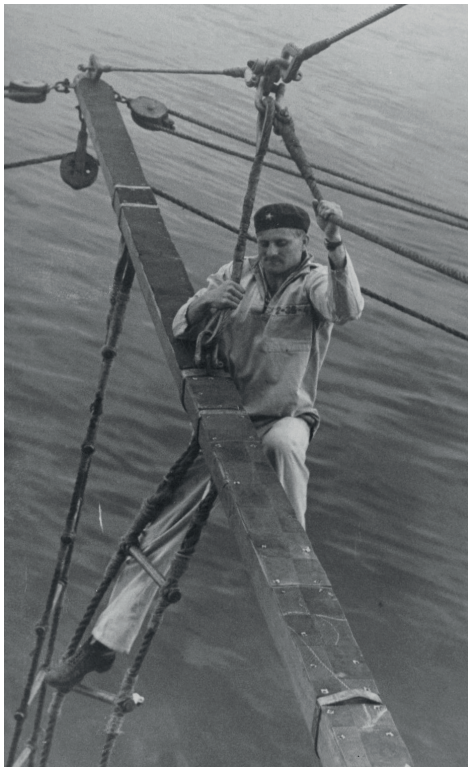

Ajateenistus Põhja-Jäämerel. Fotod: erakogu

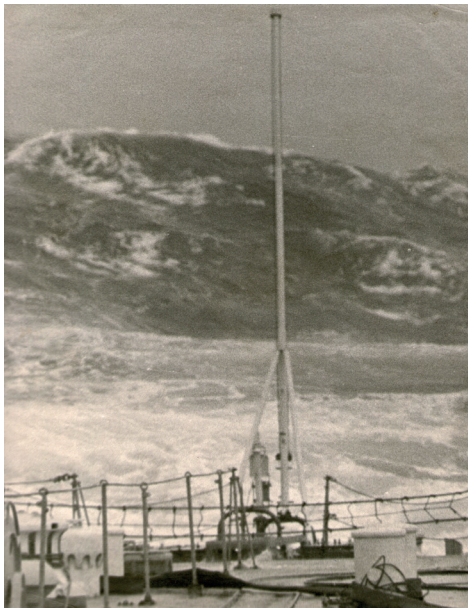

Põhja-Jäämere lained laevapardalt vaadatuna.

Ago Järva sündis 16. detsembril 1939. aastal pere kolmest pojast keskmisena. Ema Marie oli koduperenaine, kes pidas ka juuksuriametit. Isa Albert töötas meierina, kuid see Järvamaa, elati toona Esnas, tugevaim mees tegeles maadluse ja tõstmisega ning tahtis saada elukutseliseks maadlejaks. Paraku kaotas isa tööõnnetuses käe ning see tegi sportlasekarjäärile lõpu. Nii tõstmis- kui ka maadlusvõistlustel tuli edaspidi osaleda vaid kohtunikuna. Isa õpetussõnu: „Poiss, tee kõike, mis tahad, ainult ära hakka suitsetama ega viina jooma!” on selle loo peategelane senini järginud.

Mere- ja spordimees

Ka Ago Järva elus on olnud sport tähtsal kohal. Poiss harrastas kergejõustikku, mängis palli, sõudis, purjetas. Tahtis saada poksi maailmameistriks, treeneriks oli tal legendaarne Martin Linnamäe. Võistlustega tulid kogemused, kogemustega võidud, mida praegugi meenutavad arvukad medalid ja diplomid.

Olles valinud meremehe elukutse, õppis Ago Järva tehnilises koolis nr 1. Pärast lõpetamist töötas laevamehaanikuna, käis Atlandi ookeanil kala püüdmas. Siis aga, 21-aastasena ja füüsilise vormi tipul, kamandati lootustandev sportlane sõjaväeteenistusse – tervelt 4 aastaks nagu tolleaegses mereväes ette nähtud. Aega tuli teenida Põhja-Jäämere laevastiku kõige suurema sõjalaeva, ristleja Murmansk pardal. Kokku oli seal 1200 meest, neist viis eestlast. Nimetati neid viit küll fašistideks, aga austati.

Ka kroonus jätkas Ago Järva nii palju, kui võimalik, spordi tegemist. Astus sõudepaadi meeskonna liikmeks ja tuli oma paatkonnaga Põhja-Jäämere laevastiku sõudmismeistriks. Oli laevastiku mitmevõistluse koondises, aladeks olid seal laskmine, sõudmine, purjetamine ja jooksmine. Sai poksis diviisi, siis garnisoni meistriks. Lõpuks määrati ta Põhja-Jäämere laevastiku treeninglaagrisse, kus valmistuti üleliidulisteks poksivõistlusteks. Paraku tahtis saatus teisiti – teenistusülesandeid täites murdunud käeluu sundis mõneks ajaks treeningud katkestama. Nii kaotas ta võistlustel napilt mehele, kellest sai järgmine Põhja-Jäämere laevastiku meister poksis.

Pärast sõjaväeteenistuse lõppu 1965. aastal selgus aga, et merele teda enam ei lubata - teenimist ristlejal võrdsustati sõjasaladuste teadmisega. Ent sadamatöö, kus tuli aluseid vaid meresõiduks ette valmistada, ei pakkunud põrmugi rahuldust. Nii

Laulupäeva avamas.

otsustaski Ago Järva õige pea ametit vahetada. Oli ajutiselt stantsija, lihtne töömees. Siis aga toimus sündmus, mis juhatas kätte õige teeotsa: nimelt varastati talt töökoha riietehoiust uus mantel. Noor hakkaja mees nägi selles saatuse sõrme – tuleb miilitsasse tööle minna! Elukohajärgsest miilitsajaoskonnast suunati tulevane korrakaitsja Nõmme miilitsakooli, kus moodustati parajasti eestikeelset õppegruppi. Eestlasi aga vajalikul määral kokku ei saadud, nii toimus õppetöö ikkagi vene keeles.

Piirkonnainspektori argipäev

1968. aastal suunati kooli lõpetanud Ago Järva tööle Saku piirkonnainspektoriks (vastab tänapäevasele konstaabli ametikohale). Esimene elukoht oli Kiisal. Valmis tuli olla 24 tundi ööpäevas, ka puhkepäevadel ja pühadel. Inspektori territoorium oli üsnagi suur, ulatudes praegusest Kiili vallast kuni Maidlani. Riik andis mundri, andis ka ametirelva, muid vahendeid aga nappis. Kord talvel, kui tuli tagaotsitav Maidla kandist jaoskonda toimetada, kasutas seadusesilm Soome kelku: konvoeeris sellega kinnipeetu Kiisa raudteejaama, kust sõideti edasi juba rongiga. Lõpuks väljastati ametisõitudeks 750-kuubikuline külgkorviga mootorratas M, millega õnnestus sõita vaid 28 kilomeetrit, siis saadeti ratas kapitaalremonti. Järgmine sõiduriist, 600-kuubikuline Ural, pidas paremini vastu.

Kõige sagedasemad väljakutsed olid seotud peretülide ja huligaansustega. Puhkepäevade õhtutel nõudis erilist tähelepanu restoran Rävala, kus toimusid massikaklused. Piisas sellest, kui mõni nokastanud tüüp hakkas võõraste laudade pealt viinapitse tühjendama. Sündmuskohale jõudnud inspektor sõitis hoone ees kähmlevast summast mootorrattaga läbi, üritades vaenupooli lahutada. Kui purjutajad jutust aru ei saanud, valis heas sportlikus vormis miilits välja kõige suurema ja bravuurikama vastase ning väänas tolle maha. Ninamehe kaotust nähes valgus ülejäänud seltskond tavaliselt laiali. Sakus tegutsesid ka huligaanide kambad: oli Sultani bande ja Atamani bande, kel tavaks pärast restorani sulgemist kaaskodanikke kimbutada.

Kord laekus teade, et ühes Saku suvilarajoonis on mees oma naise peretüli käigus tapnud. Kohale jõudes tuli silmitsi seista purjus ebaadekvaatse koljatiga, kes ei tahtnud elamu ülevaatusest kuuldagi. Nii tuli taas füüsilist jõudu rakendada. Perevägivalla all kannatanud naine aga oli õnneks elus – sai akna kaudu põgenema.

Relva on 26 aastat korrakaitses teeninud Ago Järva pidanud kasutama vaid kaks korda: tulistas Viljandi maanteel kihutava joodiku sõidukil kummid läbi ning sooritas lakke hoiatuslasu, kui viinaravile viidav purjus mees teda kirvega ründas. Õnneks lahtus lasu mõjul viinauim ning kirves visati maha.

Piirkonnainspektori leiba sõi Ago Järva seitse aastat. Seejärel astus ta pärast põhjalikke ettevalmistuskursuseid ja neile järgnenud eksameid õppima Leningradi kõrgema miilitsakooli kaugõppeosakonda. Pärast neli aastat väldanud õpinguid sai Ago Järvast 10 aastaks passijaoskonna ülem. Olgu öeldud, et ka selles ametis oli tööd küllaga: Nõukogude Eestis võis saartele ja osale rannikualast sõita vaid eriloaga, oli ju tegu piiritsooniga. Igapäevasest dokumentide väljastamisest rääkimata.

Esimene vallavanem

Algas laulev revolutsioon. Kohe, kui sündis Rahvarinde liikumine, võttis Ago Järva sellest aktiivselt osa. Käis koosolekutel, käis ka rahva öiseid spontaanseid ühislaulmisi turvamas. Kõik see jäi mõistagi silma julgeolekuorganitele. Järvale tehti korralik peapesu: auastet ei alandatud, ent jaoskonnaülema ametikohast tuli loobuda.

1989. aastal sai Ago Järva 50-aastaseks ja läks pensionile. Kohe kandideeris ta külanõukogusse, et hakata tegelema raskestikasvatatavate lastega. Läks aga nii, et ta valiti hoopis külanõukogu esimeheks, veidi hiljem, kui kuulutati välja Eesti Vabariik, juba vallavanemaks.

Omaaegseid valdasid hakati rohujuure tasandil taastama. Kõik teadsid, kuidas kapitalismist tehti sotsialism, vastassuunalist protsessi aga ei osanud endale keegi ette kujutada. Taas tuli asuda õppima, sedapuhku otse elust enesest, külastades Soome, Rootsi ja Norra omavalitsusi.

Aeg oli raske ja inimeste vahelised suhted keerulised. Endise korravalvuri jaoks olid eriti harjumatud poliitikaga kaasas käivad intriigid ning omakasuiha. Nii tuligi paar kaastöötajat vallandada.

Seni, kuni võõrväed Eestis viibisid, oli olukord pinev. Näiteks kardeti täitevkomitees, et tagurlikud jõud võivad mürgitada vee Männiku karjääris, mis oli Tallinna joogivee reserviks. Saku vallas tuli läbi viia rahavahetus, mille käigus võis ette tulla provokatsioone. Kõigega arvestati ja kõigega tuldi toime.

Tänaseks on Ago Järva elanud Sakus üle poolesaja aasta. Tema abikaasa Aime Järva on pedagoog, kes õpetas meie valla lapsi 59 aastat. Neil on kaks poega, Andrus ja Argo, kellel omakorda kokku neli last: Helen, Martin, Gerli, Marie.

MARGUS EICHE

Noore korravalvurina Sakus koos abikaasa Aimega.

Saku Kodukaitse kompanii. Ago Järva ees paremalt teine.

Mis juhtus

Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuur

19.06 kella 18.55 ajal sai Häirekeskus teate, et Tallinna ringteel sõiduautoga BMW Jüri poolt Keila suunas liikunud 34-aastane mees kaotas Tammemäe külas masina üle kontrolli ja sõitis teelt välja kraavi. Juht hukkus sündmuskohal.

20.06 tehti kahjutuks kaks Tammemäe külast karjäärist kaevetööde käigus leitud mürsku.

23.06 kell 22.46 sai Häirekeskus teate tulekahjust Kiisa alevikus. Päästjate saabudes põles 6 x 10 meetrine suvila lahtise leegiga. Keegi õnnetuses viga ei saanud, tulekahju likvideeriti kell 23.54.

26.06 kell 15.30 teatati liiklusõnnetusest Saku alevikus Nurme tee ja Põik tn ristmikul, kus 12-aastane tüdruk sõitis jalgrattaga ette peateel liikunud sõiduautole Toyota Avensis, mida juhtis 45-aastane naine. Jalgrattur toimetati Tallinna Lastehaiglasse.

1.07 tehti kahjutuks Männiku küla lähedalt kaevetöödel leitud 88 mm suurtükimürsk.

Juulikuust muutub surnu lähedastel asjaajamine lihtsamaks

1. juulist pole lahkunu lähedasel surma registreerimiseks enam tarvis kohaliku omavalitsuse perekonnaseisuametniku poole pöörduda, sest surmatõendi väljastab tervishoiuteenuse osutaja.

„Kui seni pidi inimene lähedase surma korral matuse-, pärimis- ja muude vajalike tegevustega alustamiseks pöörduma esmalt tervishoiuteenuse osutaja poole ja siis kohalikku omavalitsusse, kus surm registreeriti ja anti surmatõend, siis juulikuust saab esmase surmatõendi tervishoiuteenuse osutajalt ja kohalikku omavalitsusse minema ei pea," kinnitas Siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna juhataja Enel Pungas. „Niigi raskel ajal on inimese jaoks oluline, et asjaajamist ja käimisi oleks võimalikult vähe."

Elektroonilise andmevahetuse käivitamisega jõuavad surmaga seotud andmed kiiresti rahvastikuregistrisse ja surma põhjuste registrisse. Sellega väheneb surnu lähedaste ajakulu, lisaks välditakse olukordi, kus lähedased peavad maksma riigile tagasi surnule väljamakstud toetusi või pensioni.

Arenduste tulemusel muutub surma põhjuste register elektroonseks ja paraneb andmete kvaliteet. Kaovad paberil surmateatised, arstid ei pea enam andmeid paberil surma põhjuste registrisse edastama.

Kui inimene on surnud enne 1. juulit 2019, tuleb matmiseks vajaliku surmatõendi saamiseks minna kohalikku omavalitsusse, kui 1. juulil või hiljem, saavad lähedased surmatõendi tervishoiuasutusest.

Siseministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi surma registreerimise lihtsustamise ühisprojekt sisaldas IT-arendusi ning muudatusi perekonnaseisutoimingute seaduses. Tegemist on esimese etapiga arendusprojektist, mille kaugem eesmärk on muuta kogu surmaga seotud asjaajamine paberivabaks ja kõigile osapooltele võimalikult mugavaks.

KARIN SAAN

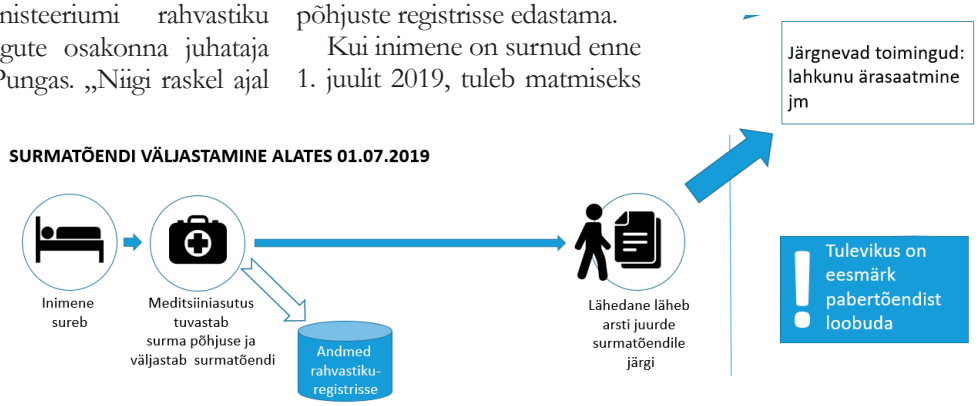

Saku PP väljasõidud

24.06 kell 19.46 abitus seisundis loom Rae vallas Hirve teel.
24.06 kell 15.48 liiklusõnnetus Männiku karjääris.
24.06 kell 16.28 tulekahju hoones Loo alevikus Niidu teel.
23.06 kell 13.45 tulekahju väljaspool hooneid Juulikul Eha teel.
23.06 kell 22.49 tulekahju hoones Kiisal Saare põik tänaval.
19.06 kell 19.07 liiklusõnnetus Tammemäe viaduktil.
18.06 kell 22.11 tulekahju maastikul Alliku külas Saueaugu teel.
16.06 kell 1.09 tulekahju hoones Harku vallas Tähetorni tänaval.
14.06 kell 5.42 tulekahju hoones Keilas Haapsalu maanteel.
11.06 kell 2.09 päästesündmus veekogul Männiku karjääris.

Saku Hambaravi

- Alates 01.07.2019 on Saku Hambaravi **alla 19-aastaste ravikindlustatud laste** osas haigekassa lepingupartner.
- Meie kliinikus on võimalik alates juulist 2019 teha hammaste **panoraamröntgenpilte**.

Kontaktid
Saku Hambaravi OÜ
Pargi 2 II korrus, Saku
Tel. 661 6716
GSM 5661 5716
info@sakuhambaravi.ee
sakuhambaravi.ee

Lahtiolekuajad
E 9:00-17:00
T 9:00-20:00
K 9:00-17:00
N 9:00-20:00
R 9:00-15:00
L Kokkuleppel

Mälestame ja avaldame sügavat kaastunnet omastele
PEETER AUGERI
surma puhul.
Silvi, Tõnu, Maire, Meelis

Südamlik kaastunne Danelile
ema
kaotuse puhul.
Helju ja Allan

Kas tõesti nüüd saab tõde muinasloost, et sellest laanest tagasi ei tulda
Südamlik kaastunne Marikale perega kalli ema
LEHTE JÄRVOJA
kaotuse puhul.
Rita ja Mihkel

Mu südames Sa ikka elad, jääd mõtteis meie keskele
Südamlik kaastunne Marikale perega kalli ema ja vanaema
LEHTE JÄRVOJA
surma puhul.
Aili, Avo, Maie, Külli, Aino

Lahkunud on meie armas sõbranna
TIA VINGEL
Südamlik kaastunne omastele.
Mai, Raigo, Avo, Kai

Südamlik kaastunne Estale, lastele ja lastelastele kalli ema ja vanaema
ÕIE PELLO
ootamatu kaotuse puhul.
Mälestavad Egle, Ott, Linda, Heinar, Vendo, Pinja, Rauno.

Kuulutused

Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet, puude hooldusl̃oikust ja hindavad tervislikku seisukorda. Hinnad soodsad. 522 0321, www.arbormen.ee.

Väljaõppinud puudelangetajad lõikavad ohtlikke puid ja teevad hooldusl̃oikust. Puude seisundi hindamine tasuta. 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.

Arborist: ohtlike puude raie, hooldusl̃oikus, hekkide hooldus, kändude freesimine, raieteenused, võsatööd, puude istutamine, viljapuude hooldus. www.puukirurg.ee, 505 7786, info@puukirurg.ee.

Niidan ja trimmerdan sinu koduaeda! Helista ja küsi lisa: 5566 0790.

Saue Loomakliinik. Avatud E-R 15-19. 600 3382, info@saue-kliinik.ee. Vältimaks ootamist, palume aeg ette registreerida! Koduvisiidid!

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadi survepesu ja värvimine. Tänavakivide puhastus. 5624 1509, Andres.

Teeme lamekatuste remonti ja kõiki SBS töid. Kui on vaja uuendada ruberoidkatust või sootuks uut, helista või kirjuta info@sbskatus.ee. Saku valla elanikele hindamine tasuta! Tel 503 5866.

Paigaldan epopõrandaid (garaažid, trepid, rõdud, terrassid, abiruumid, saunad, vannitoad jne). Tööde järjekorrad lühikesed, hinnad mõistlikud. Tel 5620 6899.

Aia-, värava-, tõstukse ja automaatika lahendused hea hinnaga. Liugväravakomplekt kuni 4 m avale 1595, tiibväravakomplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. www.koduvärav.ee, 5895 8809, info@koduvärav.ee.

Aedade, fassaadide süvapesu ja värvimine, terrasside õlitamine, katuste, akende, unikivi ja basseinide pesu, mööbli keemiline pesu, hoonete suurpuhastus, ehitusjärgne koristus. 5823 6223, www.puhastusmehed.ee.

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.

Teeme miniekskavaatoriga kaevetöid. Tel 5639 3588, www.väikeekskavaator.ee.

Korstnapitside ehitus. Tel 5557 9399.

Litsentsiga korstnapühkija ja pottsepp. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont, aktid Päästeametile ja kindlustusele. 5690 0686, korsten.korda@gmail.com.

Korstnapühkimisteenus. Tel 5333 0556, korstnahooldus@mail.ee.

Korstnapühkimisteenus, Korstnasõber OÜ, Peep Sõber tel 5650 5189, korstnasober@gmail.com.

Müüme puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne kaup, toodetud Eestis. Võimalik tellida ka väikeseid koguseid. Info 5559 7572.

Liiv, killustik, sõelutud põllu-, haljas- ja kasvuhoonemuld, freesasfalt kohaleveoga. Hea läbivus ja manööverdusvõime. Tel 507 9362.

Vean kaubikuga mööblit, kodumasinaid, vanarauda ja muud. Hinnad kokkuleppel. Lauka 502 5644.

Otsime tublit puhastusteenindajat Laagrisse Pärnu mnt 541 City Motorsi ruumidesse. Tööaeg: kell 19–21 E–L. Info: 5558 8780 ja 5558 0118 (vene keeles).

Võlupesu pesumaja otsib oma kollektiivi klienditeenindaja/operaatorit. Väljaõpe kohapeal. Saada oma CV info@volupesu.ee või helista 56702207.

KÜTTEMATERJALID

MÜÜK

Kask 40l. võrgus.
Lepp 40l. võrgus.
Turbabrikett kilepakendis.
Puitbrikett mänd hele.
Puitbrikett kask tume.
Pelletid premium.
Küttepuu konteineris 1,9m3.
Männiku tee 106b eco-fuel.ee
Mob. 54 5698 58

Müüa toored küttepuud – lepp 42€/rm, sanglepp 45€/rm, saar 50€/rm, kask 55€/rm. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Tel: 5551 8498.

Langetame ja hooldame puid just teie piirkonnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte 5626 3857, www.puumehed.ee.

Mänguväljakuid tootev ettevõte Laagris otsib keevitajaid ja pakkijaid. Tel 5340 9654, e-post olari.ervald@lappset.com.

Ostame igasuguseid ja igas olukorras seisma jäänud sõidukeid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumised: seisevauto@gmail.com või 5618 8671.

Куплю ваш не используемыи автомобиль. Также аварийный, неисправный или старый. Быстрая сделка и оформление на месте. Предложение жду на seisevauto@gmail.com или 5618 8671.

Telli kutsetunnistusega korstnapühkija juba täna. Juuli lõpuni soodushind, eramaja pühkimine 50 eurot. Töötan seitse päeva nädalas. Helista 5600 4050 või kirjuta info@1korsten.ee.

Viime tasuta ära teie vanaraua (pliidid, vannid, torud, pesumasinad jne) tel 5554 1036.

LANDROID MEHITAMATA NIIDUMASIN

ROBOTNIIDUK SINU AEDA!

0€ sissemakse 0% intress 0€ lepingutasu

Väärt masin – Korralik töö – Mõistlik hind

WORX LANDROID M700, WiFi
Hind: 1100.-

WORX LANDROID M1000, WiFi
Hind: 1299.-

WORX LANDROID L1500, WIFi
Hind: 1599.-

WORX LANDROID L2000, WIFi
Hind: 1899.-

Eelprogrammeeritud, kuni 35% kaldel, vihmaandur, turvakood, harjavaba DC mootor. TÄIUSLIKUD LISAD: OFF LIMITS virtuaalne piire, ACS ultrahelisensor, 4G andmeside ja GPS jälgimine, äärelõikus.

WORX WiFi BRUSHLESS MOTOR

0 KAMPAANIA AIATÄHES
6-12 kuulise perioodiga, kuni kaupa jätkub!

Aiatäht AIA- PARGI JA METSATEHNIKA
SAKU - Tehnika 7
PEETRI - Tuleviku tee 10

www.aiataht.ee www.facebook.com/aiataht

ÕMBLUSKODA RÕIVASTE PARANDUS

Kõik õmblustööd
Dekoratiivpadjad
Käsitööehted

AMITABA OÜ
amitabaou@gmail.com
+372 521 7916
Kurtna tee 33, Kiisa

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Tel 53 040 740 Kohila kauplus
Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

BENNETT
VÄIKEVEOKITE ÜMBEREHITUS

Pakume tööd **PROJEKTIJUHILE**.
Kutsume kandideerima, kui sul on hea tehniline taip (mootorsõidukite ehitus), valdad inglise keelt. Kasuks tuleb soome keele oskus, mida saab omandada ka töö käigus.
Pakume professionaalset meeskonda ja väljaõpet ning väärilist töötasu.
Töökoht asub Keila linna lähedal Kumnas.
Lisainfo 502 8725, meeli@bennett.ee, www.bennett.ee.

Puidupood Sakus
Üksnurme teel müüb ehituspuitu ja puitbriketti
- lauad, prussid
- aialipid
- voodrilauad
- põrandalauad
- OSB ehitusplaadid
- soojustusmaterjalid

Transpordivõimalus
Avatud E-R 8.30-18.00
L 10.00-14.00
TEEVEN PUIT OÜ
www.teevenpuit.ee
Tel 501 0701, 510 9068, 670 6876

PINDI KINNISVARA
Terje Kebbinau
Sinu maakler Sakus
+372 5635 6194
terje.kebbinau@pindi.ee

MULD
KILLUSTIK
LIIV
MÜÜK KOOS KOHALEVEOGA HARJUMAAL
Tellimine: 53327374
kalsep@kalsep.ee

kontuur
Parklate joonimine, lao- ja tootmishooned, liiklus- ja spordiväljakud
53 765 893
info@akontuur.ee

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- Hooldus nii **kivi-, plekk- kui eterniitkatustele**
- **Katus säilib kauem** ja maja saab värske välisilme
- **Küsi hinnapakkumist:**

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

Müüa lõhutud küttepuud kohaletoomisega. Lepp, sanglepp, metsakuiv okaspuu. Hinnad alates 44 €/rm. Tel 509 9598 pakhalupuu@gmail.com www.pakhalupuu.ee

Ostan kõiki marke ja igas seisukorras sõiduautosid ja kaubikuid, ka remonti vajavaid. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

Otsid lapse sünnipäevaks sobilikku atraktsiooni?
Meil on väga lai valik atraktsioone.
Uued, puhtad, vähe kasutatud.

Vaata täpsemalt BATUUDIJUSS.COM

KREGLENI TALL KURTNAS

võtab vastu uusi õpilasi Kurtna Ratsaspordikooli ratsutama.

- ratsutamine lastele ja täiskasvanutele
- ratsutamise kursused algajale
- ratsutamine spordisuunitlusega
- erahobuste hoiuteenus
- koolivaheaegade ratsalaagrid
- laste sünnipäevad

Lisainfo: www.kregleni.ee
ratsu@kregleni.ee | 5341 1797

Liitu Saku Rimi meeskonnaga!

Tööle on oodatud:

• Vanemteenindaja

Ootame Rimisse igas vanuses töötajaid. Koos leiame sobiva töögraafiku ja moodustame suurepärase meeskonna!

Lisainfo saamiseks võta julgelt ühendust kaupluse juhataja Viktoria´ga telefonil +372 5304 1102 või kirjuta e-mail aadressil personal@rimibaltic.com.

Räägime nii eesti kui vene keeles.

Sinu uus töökoht asub aadressil **Tallinna mnt 4, Saku.**

Vaata lähemalt:
www.rimi.ee/too-rimis
või helista +372 605 9437

SINU VALIKUID VÄÄRTUSTADES | Rimi

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

2.september alates 10.00

SAKU PÄEVAKESKUSES

Etteregistreerimine

Tel. 5323 2454

Usaldusväärne Ettevõte 2017

Silmade kontroll 15€, prilliostjale TASUTA!

LAAGRI LOOMAKLIINIK
ASUME LAAGRIS VAE 2/1

TEL. 5507267 | WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

DESIDEROS

Tänava- ja äärekivide paigaldus, sillutiskivide müük

+372 507 0663; tauno.torni@gmail.com +372 564 94300; timo.torni@gmail.com

Desideros OÜ

PMR IT Consulting

* TÖÖKOHA KOMPLEKTEERIMINE (SÜLEARVUTITE- JA LAUAARVUTITE HOOLDUS, MÜÜK)
* KODUKASUTAJA KOHTVÕRGU VÄLJAEHITAMINE, HALDUS JA HOOLDUS
* ETTEVÕTTE KOHTVÕRGU DISAIN, HALDUS JA HOOLDUS
* INTERNETIÜHENDUSE LAHENDUSE PAKKUMINE SINNA, KUHU KAABEL EI ULATU (WAN)
* ÜLDINE IT NÕUSTAMINE JA KONSULTEERIMINE
* ÜRITUSTELE WIFI OLEMASOLU TAGAMINE

TEHNIKA 3, SAKU 75501
+372 51 27 916
IT.PMR.EE
IT@PMR.EE
FACEBOOK.COM/PMRITCONSULTING/

AIAD - VÄRAVAD

www.aiad-varavad.ee

- Aiaehitus (puit, paneel- ja võrkaiad)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee tel: 59 18 00 20

Suur tänukummardus!

Selle aasta jaanipäev koos traditsioonilise jaanilõkkega sai peetud. Korraldajate poolt sügav kummardus sponsoritele, aitäh, Sulev Pihl, Mariken Nikker Photography, Autosisud OÜ, Vembu-Tembumaa, Coop, Saku Õlletehas, Saku Lihameistrid, Esko Talu, Wild Mess Foodtruck, Saunabuss, kes täitsid loterii võidukorvid rikkalike sisudega.

Suured, suured ja siirad tänud tahame edasi anda sündmuse lahketele ja imelistele toetajatele: T õ d v a Vabatahtlik Pääste, Arvi Ratassepp, Saku motomehed Tiit Kuusk, Aadu Sikk, Andres Krestinov, Indrek Krestinov, Gert Krestinov, Tanel Reesna, Karl Kook.

Aitäh veelkord!

Saku Huvikeskus ja Kiisa Rahvamaja

President süütas Tartus võidutule, mis jõudis kõikidesse maakondadesse. Aegviidus toimunud maapäevalt tõi abivallavanem Tanel Ots tule tõrvikuga Saku valda. See andis valgust Saku mõisapargis, kus tähistati võidupüha ja mälestati Eesti eest langenuid. Tanel Ots andis oma tõrvikult tule külade esindajatele edasi. Hiljem viis abivallavanem tõrviku mootorratturite eskordi saatel Kiisale ja süütas sellega valla jaanitule. Foto: Maria Mänd

Ristsõna

Juunikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna – valla logoga tassi – Karl-Gunnar Pajumäe. Auhinna saab kätte tööpäevadel vallavalitsuse kantseleist Teaduse 13.

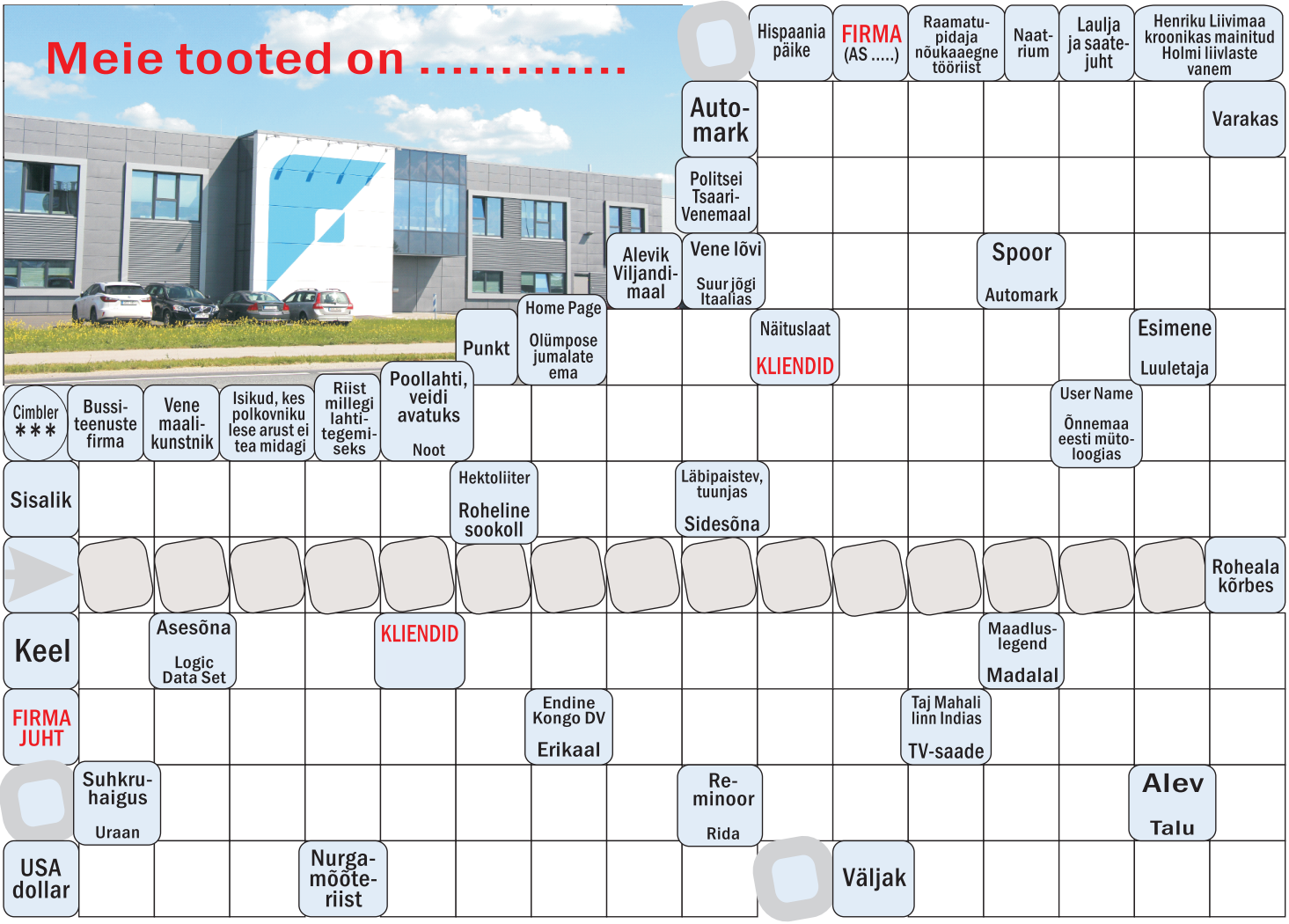

Juunikuu ristsõna õige vastus: TRANSPORDIKORRALDUS

Juuli ristsõna vastused saata 15. augustiks e-posti aadressile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel

Kuhu minna

14.–15.07, 17.–18.07, 21.–22.07, 24–25.07 kell 20 projektiteatri Sundown etendus „Lootuskiir pimeduses“ Üksnurmes Rehe küünis.

21.07 avatud talude päev Küla villas.

21.07 kell 12 Kiisa aleviku kohvikute päev.

21.07 kell 17–21 kohvik Kiisa Saatkond Metsanurme külamajas.

31.07 kell 17 Škoda MTB kolmapäevaku VIII etapp. Maastikurattavõistlus lastele ja täiskasvanutele.

31.07 kell 20 Hanna-Liisa Võsa, Koit Toome ja Marek Taltsi kontsert „Õnne hoidma peab“ Saku mõisa pargis.

31.07; 1.08; 4.–6.08, 8.08; 11.–14.08 kell 20 etendus „Sarah Bernhardt`i viimane suvi“ Üksnurmes Rehe küünis.

5.–9.08 suvine päevalaager Kiisa noortekeskuses.

5.–9.08 jalgpalli suvelaager 9-13aastatstele Saku kunstmuru staadionil, info@sakusporting.ee.

12.–23.08 Saku õpilasmalev, korraldab Saku Valla Noortekeskus.

24.08 kell 11 Saku kohvikute päev.

24.08 kell 18 Augustfest Saku Pruulikoja ees. Vt lk 24.

24.–25.08 kell 10 rahvusvaheline pesapallivõistlus Baltic Interlyga 2019 Saku Valla Spordikeskuses.

25.08 kell 10.45 tervisepäev Üksnurmes Rehe küünis.

25.08 kell Kiisa näiteringi etendus „Mis maksavad need madalad majad“ ja suvelõpu simman Metsanurmes.

29.08 kell 9.30 Porter Racingu laste rattasarja III etapp.

Saku Huvikeskuse täiskasvanute keraamikaringi näitus „Naised, katame laua!“ Saku raamatukogus.

Info www.sakuvald.ee/sundmused

RÕÕMU KAUBAMAJA

HINNASULA

kuni 31. juulini 2019

- **Rõiva- ja jalatsikollektsioonid soodsamad kuni 50%**
- **12.- 14. juuli** - meeste päevasärgid **-30%**
  19.- 21. juuli - naiste rannariided, kummimadratsid & basseinid **-30%**
  26.- 28. juuli - Adidas, Nike, Umbro, Puma spordiriided ja -jalatsid **-30%**
- Palju soodsaid toidu- ja esmatarbekaupade pakkumisi

NÄDALALOOS! Kõik **üle 20€** tehtud ostud osalevad Rõõmu Kaubamaja kinkekaartide loosis. Igal esmaspäeval loosime välja **20€, 30€ ja 50€** kinkekaardi

www.keilaty.ee Haapsalu mnt 57b, Keila

KURTNA

SÜNDMUSKESKUS

Peod, ürituse konverentsid

EST. 2017

Teie sündmus

Kurtna Sündmuskeskuses

Saku valla elanikule maja rent hinnakirjast 20% soodsam

Maitsvad toidud katavad ka koduse peolaua.

Võta ühendust: Tõnis Milling, tel 51 65 154, info@kurtnamaja.ee

www.kurtnamaja.ee

Ajaleht aastast 1994. Ilmub kord kuus

Väljaandja: Saku Vallavalitsus
Toimetus: Victoria Parmas, Inna Mikli

Aadress: Teaduse 13, Saku alevik 75501
Telefonid: 671 2435, 671 2425

Reklaam, kuulutused, kaastööd: tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik: tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale: toimetus - tel 671 2425, e-post ss@sakuvaldee
TASUTA
Trükk: OÜ Rebellis

ISSN 2382-6789

Saku valla peredesse sündinud lapsed

LUKAS KUIVITS
SEBASTIAN KIRILLOV
JARON MAASEL
SEBASTIAN JÕELEHT
ELLI RATASSEPP
MILA SOASEPP
NORA SUSS
EMILI KRAUS
HELENA KIKAS
KASPIAN PUNG

Mälestame lahkunud elanikke

PEETER AUGER
TIA VINGEL
OLGA PÄHNAPUU
LEHTE JÄRVOJA

Palju õnne!

ELGA KANGILASKI 96
NAIMA KASK 93
ERENE SMITKE 92
MAIMU-ANIDA ROSMAN 92
BERNHARD MOSSIN 91
HILDA AASAMETS 91
VALVE ALBIN 91
MELANIE VÄRK 90
ENDLA AASMA 89
HELMUT RÄNI 88
HILDEGARD LAUR 87
VALVE STEINFELD 87
HARALD LIHT 87
EDUARD SOO 86
HELENE VINT 86
EVI KURRIS 85
VIRVE-LENDE TINITS 85
LAINE LEMBER 85
VELLO VÄLING 80
GALINA KORNEY 80
ALEKSANDR SVÄNNI 80
MARIE MESILA 75
HELLE PÄRLIN 75
AINO KUUSIK 75